

Poselství Papežské rady pro pastorační migrantů a lidí mimo domov ke Světovému dni turistiky 2016

Uveřejňujeme Poselství Papežské rady pro pastorační migrantů a lidí mimo domov u příležitosti Světového dne turistiky, který se letos jako obvykle bude slavit 27. září a jehož tématem je *Turistika pro všechny: podporovat všeobecnou dostupnost*.

Turistika pro všechny: podporovat všeobecnou dostupnost

1. *Turistika pro všechny: podporovat všeobecnou dostupnost* je tématem zvoleným „Světovou turistickou organizací“ (WTO) pro Světový den turistiky, který se bude jako obvykle konat 27. září. Svátý stolec se k této iniciativě připojil hned od jejího prvního ročníku, protože si uvědomuje velkou důležitost této oblasti a rovněž tak i nastolených problémů a možností nabízejících se pro evangelizaci.

V posledních desetiletích se značně zvýšil počet lidí, kteří si mohou užívat čas dovolené. Podle poslední statistiky Světové turistické organizace vztahující se k roku 2015 dosáhl počet mezinárodních turistických cest počtu 1 184 milionů a jejich předpokládaný počet v roce 2030 se odhaduje na dvě miliardy. K tomu je třeba přidat ještě vyšší údaje týkající se domácí turistiky.

2. S početním růstem se zvyšuje i vědomí pozitivního vlivu turistiky na mnoho oblastí života a jeho četných účinků i jeho potenciality. Aniž bychom přehlíželi některé její dvojznačné nebo negativní prvky, jsme přesvědčeni o tom, že turistika člověka zlidšťuje, protože je příležitostí k odpočinku, ke vzájemnému poznávání národů a kultur, nástrojem pro ekonomický rozvoj, napomáhá míru a dialogu, poskytuje příležitost pro vzdělávání a osobní růst, pro setkání s přírodou a dává prostor k duchovnímu růstu – abychom uvedli jen některé její pozitivní charakteristiky.

3. Na základě takového pozitivního hodnocení a s vědomím toho, že speciálně turistika a volný čas vůbec představuje „*požadavek lidské přirozenosti, který se sám o sobě projevuje jako legitimní hodnota*“¹, musíme učinit závěr podporovaný učitelským úřadem církve², že turistika není pouhou příležitostí, ale má být právem pro všechny a nemůže být omezena jen na určité sociální skupiny nebo na některé přesně dané zeměpisné oblasti. Také Světová turistická organizace prohlašuje, že turistika „*zakládá právo otevřené stejným způsobem všem obyvatelům světa... a jejímu rozvoji se nesmí klást žádná překážka*“.³

Je tedy možné hovořit o „*právu na turistiku*“, které je zajisté konkretizací práva „*na odpočinek a na zotavení, zejména také na rozumné vymezení pracovních hodin a na pravidelnou placenou dovolenou*, které uznává článek 24 *Všeobecné deklarace lidských práv*, přijaté v roce 1948.

4. Zjištění skutečného stavu věcí však ukazuje, že toto právo není v dosahu všech a stále existuje mnoho lidí, kteří jsou i nadále z něj vyloučeni.

Především v mnoha rozvojových zemích, kde nejsou zaručeny základní potřeby, se toto právo dozajista ukazuje jako cosi vzdáleného a hovořit o něm se může jevit jako malichernost, i když se aktivity tohoto druhu projevují jako jeden ze zdrojů boje proti chudobě. Avšak i v zemích

¹ Papežská rada pro pastorační migrantů a lidí mimo domov, *Usměrnění pro pastorační turistiku*, 29. června 2001, 6.

² Srov. Druhý vatikánský koncil, pastorační konstituce *Gaudium et spes*, 7. prosince 1965, čl. 66 a 67; Papežská rada pro pastorační migrantů a lidí mimo domov, *Usměrnění pro pastorační turistiku*, 6.

³ Světová turistická organizace, *Světový etický kodex turistiky*, 1. října 1999, čl. 7 § 1.

ekonomicky rozvinutějších nacházíme velké společenské skupiny, které nemají k turistice snadný přístup.

Proto se na mezinárodní úrovni prosazuje takzvaná „turistika pro všechny“, kterou může využívat kdokoli a která v sobě zahrnuje pojmy „přístupná turistika“, „udržitelná turistika“ a „sociální turistika“.

5. „Přístupnou turistikou“ se rozumí snaha zaručit to, že turistické destinace a služby budou přístupné všem, bez ohledu na jejich kulturní profil, trvalá nebo dočasná omezení (fyzická, mentální nebo smyslová) anebo na jejich specifické potřeby, jaké vyžadují například děti nebo staří lidé.

6. Pojem „udržitelná turistika“ zahrnuje snahu dosáhnout toho, aby tato lidská činnost byla co nejvíce ohleduplná vůči kulturní a přírodní různosti cílového místa a brala v úvahu současné i budoucí dopady. Encyklika *Laudato si'* papeže Františka může být velkou pomocí při řádné péči o stvoření, které Bůh svěřil člověku.⁴

7. „Sociální turistika“ vyžaduje, aby nebyli vylučováni ti, kdo mají jinou kulturu, méně ekonomických zdrojů anebo žijí ve znevýhodněných oblastech. Jak připomíná *Světový etický kodex turistiky*⁵, ke skupinám, jichž se dotýkají opatření v této oblasti, patří mladí, početné rodiny, lidé s postižením a staří.

8. Je tedy třeba posilovat „turistiku pro všechny“, která by byla etická a udržitelná, zaručovala by skutečnou fyzickou, ekonomickou a sociální dosažitelnost a vyhýbala by se diskriminaci jakéhokoli druhu. Odpověď na takovou pobídku bude možné jen tehdy, dá-li se počítat s nasazením všech – politiků, podnikatelů, spotřebitelů, jakož i různých sdružení angažovaných v této oblasti.

Církev hodnotí pozitivně veškerou snahu orientovanou ve prospěch „turistiky pro všechny“ a takové iniciativy, „jež skutečně kladou turistiku do služby seberealizace člověka a sociálního rozvoje“.⁶ Od určité doby k tomu rovněž přispívá, a to jak svou teoretickou reflexí, tak i početnými konkrétními iniciativami, z nichž mnohé byly průkopnické, uskutečnily se s omezenými ekonomickými zdroji, s velkou oddaností a dosáhly dobrých výsledků.

Kéž se úsilí církve ve prospěch „turistiky pro všechny“ žije a chápe jako „svědectví zvláštní Boží lásky k těm nejnižším“.⁷

Vatikánský městský stát 24. června 2016

Antonio Maria card. Vegliò
předseda

+ Joseph Kalathiparambil
sekretář

---

⁴ Srov. František, encyklika *Laudato si'* o péči o společný domov, 24. května 2015.

⁵ Srov. Světová turistická organizace, *Světový etický kodex turistiky*, čl. 7 § 4.

⁶ Srov. Papežská rada pro pastorační migraci a lidí mimo domov, *Usměrnění pro pastorační turistiky*, 24.

⁷ Tamtéž.